

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 16 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 153.

V Ljubljani, v četrtek 9. julija 1891.

Letnik XIX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 8. julija.

Budgetna razprava.

(Osemnajsti dan. [Konec].)

Pri razpravi o tabaku izročil je včeraj poslanec Fürnkranz resolucijo, katera vladi priporoča setev tabaka po vinogradih od trtne uši poškodovanih. Poročevalec Sukič je v končni besedi oporeka tej resoluciji, s katero vinorejcem ne bi bilo pomagano, za državo pa bi bila škodljiva, ker bi bilo nadzorovanje jako težavno in drago. Tudi nasvetovalca Wielowieyskega se praktično večji del ne bi dali lahko izvrševati. Gledé podražena smodk in tabaka poudarja, da se reč zdaj še ne more končno presojati, da je bilo pa podražanje potrebno, ker so bile državne tovarne, katerih je 28, dospele do najvišje množine, katero morejo sploh izdelovati. Od leta 1888 se niso pomnožili samo dohodki, ampak pomnožilo se je tudi premoženje za 11 1/2 milijona goldinarjev.

Zoper malo loterijo govoril je razven Roserja še dr. Kraus, ki je vladi priporočal, da naj namesto nje vpelje razredno loterijo, katera bi donášala okoli 5 milijonov goldinarjev dobička.

Pri mitnini priporočal je Ghon, da naj se mitnina odpravi tudi pri privatnih mostovih ob državnih cestah; dr. Herbst pa je nasvetoval odpravo mitnine pri Franc Josipovem mostu, ki drži čez Donavo in je v oskrbovanju podonavske parniške družbe.

Češki poslanec Purkhart porabil je to priliko za britke pritožbe zoper vlado in zlasti zoper učnega ministra, spominjajoč se njegovih govorov pri razpravi učnega ministerstva. Prvosedek baron Chlumeccky mu seže v besedo:

„Pri mitnicah smo, ne pri šolstvu.“ (Veselost.)

Purkhart: „Tudi jaz sem pri mitnicah in hočem le dokazati, koliko vsled mitnic trpi kmetijstvo.“ Začne torej govoriti o slabem stanu kmetijstva in kmetskega prebivalstva na Češkem, ki je po davčnih bremenih preobloženo, pa pri vladi ne najde nobene dobrohotnosti.

Chlumeccky: „To ni v nobeni zvezi z mitnicami; zato Vas v drugič posvarim, da ostanite pri stvari.“

Ker Purkhart še dalje govori o zatiranju češkega naroda, mu Chlumeccky tretjič seže v besedo, rekši, da dvakratni opomin ni nič pomagal, da mu torej po tretjem opominu odtegne besedo. Dohodki in troški za mitnice so bili potem potrjeni in s tem rešen ves proračun finančnega ministerstva.

Kazenski odsek.

Druga točka dnevnega reda je bila volitev kazenskega odseka, v katerega je bil izmed naših poslancev izvoljen dr. Ferjančič. Ta odsek se je danes sestavil in je bil dr. Herbst izbran za načelnika, dr. Ferjančič pa za njegovega namestnika. Vsled posebne želje in prošnje bil je v ta odsek voljen tudi Lienbacher, ki velja v kazenskih zadevah za prvega strokovnjaka; ali nemški konservativni poslanci so odločno poudarjali in v zapisniku zapisali, da s to volitvijo Lienbacherju nikakor ne izrekajo kake zaupnice, ampak da ga volijo samo zaradi njegovega strokovnega znanja.

Lloyd.

Obširna razprava se je unela o novi pogodbi z avstrijsko-ogerskim Lloydom, katero je pričel poročevalec Hallwich. Poudarjal je neobhodno potrebo tega pomorskega društva, katero je treba ravno zaradi tega zdatneje podpirati. Dosedanja

podpora se ima povikšati za 1.237.870 gld. na leto, ali pomnožiti se bodo tudi dolžnosti Lloydove nasproti državi. Tudi to je velike važnosti, da morajo biti po novi pogodbi vsi Lloydovi uradniki avstrijski državljani. Zato priporoča, da naj zbornica sprejme novo pogodbo, ob enem pa pritrdi resolucijama, kateri nasvetuje v imenu gospodarskega odseka. Prva priporoča vladi, da naj se pri nastavljanju mornarskega osebja v prvi vrsti ozira na prosilce iz Dalmacije in našega Primorja; druga pa ji naroča največjo strogost pri izvrševanju pravice, kadar bo šlo za Lloydovo preustrojo.

Za njim se oglasi cela vrsta govornikov, ki so skoraj vsi ostro grajali Lloydovo upravo in slabo gospodarstvo, ob enem pa tudi priznavali potrebo in koristi tega društva. Prvi je bil dalmatinski poslanec Borčić, ki je obžaloval, da se sedaj nasvetovana državna podpora že pred petimi leti ni dovolila Lloyd, ki bi si bil tedaj z njo opomogel. Zdaj pa ta podpora ne bo zadostovala, ampak potreboval bi kakih 5 milijonov goldinarjev podpore in 10 milijonov goldinarjev posojila, da se opomore. Tudi to ni prav, da naj se upravni svet deli v dva oddelka, katerih eden ima biti v Trstu, eden pa na Dunaju, in da naj imajo pri nastavljanju pomorskih uradnikov prednost aktivni in rezervni častniki c. in kr. vojne mornarice. Ta določba bo uničila trgovsko mornarico, ob enem pa pospeševala ponemčevanje, kateremu ima Lloyd služiti.

Tržaški poslanec Stalitz nasprotno trdi, da bo gori omenjena podpora zadostovala, in da je napravil načrt nove pogodbe najugodnejši vtis na tržaške poslance.

Jako ostro in med večkratno živahno pohvalo skrajnih levčarjev je govoril poslanec Prade proti novi pogodbi. Dokler država ne podpravi južne že-

LISTEK.

Ponočni kraj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

„Ali ni nikakih pripomočkov zoper té?“

„Za Irce je tam ječa“, odgovori Harris smehljaje se, „in sodnika imajo tudi, ki ne pozna šale, lorda Plunderja. Vrh tega dobili boste tam pečin, predorov, kremenca, granita in celó bakrenih rudnikov; potem izvrstnih rib, podzemljic in mleka — družega ne!“

„Imel bodem družčino lorda Plunderja in samoto za svoje delo, več ne potrebujem.“

„V okolici so še drugi posestniki, kakor lord Pilferer — žal, da stanuje le redkokada v Rosecastle-u.“

„Ali ga poznate?“

„Prav dobro. Ima ogromno premoženje in je ud naše družbe zaboljšanje socialnih razmer v deželi papeževih odvisnikov.“

„Zanimivo ljudstvo! Plemeniti lord je človekoljub?“

„On je — rekel bi lahko“, pristavi Harris ponižno, „mi smo udje več človekoljubnih družb, ustanovitelji in dobrotniki ‚work-house‘-a v Dublinu, — t. j. zavetišče ubogih Ircev, — potem neke bolnišnice za pse in četverih sv. pisemskih družb za spreobrnjenje grešnikov.“

„Jaz, jaz sem praktičen mož, jaz pa delam le za-se“, pravi doktor.

„Brez dvoma, brez dvoma!“ pritrjuje gospod Harris, „in vsak pameten mož dela tudi takó.“

„A vendar“ — pristavi doktor.

„O dobro umem to; a dovolite — naslovi ti imajo tudi svoje dobro!“

„Potrata časa in denarja!“

„Naslovi so naznanila in naznanila nesó sto odstotkov. Dalje je ‚work-house‘ le preoblečena ječa, za ljudi — ki bi utegnili biti nevarni. In kar svetopisemske družbe zadeva, te so le sredstvo v pobijanje Ircev in njih mejsebojnega oboroženja!“

„Gospod Harris, vi ste mi pravi učitelj!“ pravi tujec in se prikloni, „vi ste v resnici praktičen.“ — Bankir se dopadljivo smehljá.

„Kje stanujete?“ vpraša Harris bogatega znanca.

„V hôtelu Claridge, Brookstreet 42.“

„Izvrstno! Najboljši hôtél, kojega obiskujejo le plemenitniki. O katerem času naj pridem po vas, da vas predstavim?“

„Določite mi vi uro, moj čas je tu prost.“

„Ob 4. uri bo moj voz pred vašimi durmi; najprvo pojdeva k lordu Pilferer-ju.“

„Pričakoval vas bodem, a zahvaljujem se vam že naprej na vaši uljudnosti.“

Gospod Harris pelje svojega znanca zopet skozi kupčijske sobane nazaj, kjer so ga službeniki častno pozdravljali. Saj jim je pokazal kreditno pismo 2,000.000 frankov. — Lord Pilferer skazal se je

prihodnjemu sosedu nad vse ljubeznjivega. Povabil ga je v svoj klub, preskrbel mu sedež v parlamentu, predstavil ga je tudi lordu-škofu Pinnacle-u, kateri ga je predstavil učenjakom in tako je dr. Irvinghton po preteku jednega tedna že bil Nabob učenosti, povsod číslan, vabljen. Deset parov angleških stiskalo mu je na postaji Sinston roko — ko je odhajal na Irsko.

„Vragovo mesto“, mrmral je doktor, ko se je vsedel v samotni voz. „Nadejam se, da te bom enkrat s pomočjo tvojih lastnih otrok sežgal; a najprvo ti moram iztrgati sužnja in mojemu ljubemu Erinu pridobiti — svobodo!“

V istem času pa je lord Pilferer govoril svojim tovarišem: „Ta prijazni dr. Irvinghton je vendar najljubeznjivejši plemenitnik svetá! Milijone ima, a namesto, da bi je vporabljal, pridobil si prostor v zbornici washingtonski, obsodi se k samotnemu življenju v Irski, pretolčuje kamenje — oj, ti učenjaki, da, učenjaki!“

Od tega časa prebival je doktor v Bantry-u, v samotnej, v podnožju pečin ležeči hišici, ki je imela dva skrita vhoda. Prostorna delalnica imela je na eni strani laboratorij, poln steklenic in steklenic, malih vrečic z listki in drugih priprav. Na drugi strani bila je biblioteka naravoslovnih knjig.

Védeli so, da je Amerikanec, a govoril je istotako, kakor domači, francoski, nemški, irski jezik. Težje bi bilo določiti, katerega veroizpovedanja bi bil; — niti v protestantsko, niti v katoliško cerkev ni zahajal.

(Dalje sledi.)

leznice, nima nobenega uzroka, tako zdatno podpirati Lloyd. Še le pred nekaterimi leti je bila z njim sklenjena pogodba, katerega ga veže do l. 1898. Slabega denarnega stanja je sam kriv; vedno so plačevali 40 odstotne dividende in visoke nagrade upravnim svetnikom. Popotnike so sprejemali brez listkov, prtljago proti samemu potrdilu gospodov kapitanov. Uradnikom Lloydovim ni treba znati nemškega jezika in v kancelijah njegovih človek na nemško vprašanje ni dobil nobenega odgovora. Državna podpora je prej znašala 1 gl. 44 kr. za morsko miljo, odslej bo znašala 5 gl. 4 kr. Za tako povikšanje ni nobenih splošnih razlogov, ampak zgolj le slabo gospodarstvo. Lloyd bi moral sam nekoliko milijonov obrniti za pomnožitev svojih parnikov. Tudi se mora država pridobiti pravico, da bo imela v upravnem svetu devet zastopnikov, ne pa samo dva. Najbolje bi bilo, Lloyd poddržaviti, ker pa to ne gre, nasvetuje, da naj se načrt v zopetno posvetovanje vrne gospodarskemu odseku.

Za njim se je oglasil baron Kübeck ter z mnogimi zgledi pojasnjeval, kako malo natančen je bil Lloyd pri svojih voznjah; ali Lloyd je edina večja pomorska družba in koristi njegove so tako tesno združene z državnimi koristmi, da bi bila za državo velika škoda, ko bi propadla ta družba. Konečno priporoča, da naj se gleda tudi na zdravstvene zadeve malo bolje in da bi morale vse ladije, ki vozijo iz Trsta v Bombaj, iz Kolomba v Kalkuto in iz Trsta v Santos imeti vsaka svojega zdravnika.

Trgovinski minister Bacquehem je odgovarjal govornikom in razpravljajal uzroke Lloydovega propada. Trgovinski pa tudi domoljubni oziri zahtevajo novo pogodbo, zato se mora odločno upirati nasvetu, da naj se načrt še enkrat vrne odseku, ki je reč temeljito in poizrtvovalno pretresal.

Za ministrom sta govorila še Gessmann in Neuber, ki sta oba hudo bičala Lloydovo upravo. Gessmann je omenjal, da uprava rabi parnike za lastne namene; trgovci, ki imajo zvezo z upravnimi svetniki, dobivajo svoje blago hitreje in ceneje. Enkrat je eden Lloydovih vodij poslal jabelka v Bombaj; neki drugi kupec je ravno to storil; obojna so bila odposlana z eno in isto ladijo, ali vodjeva so bila naložena ob ledenici in so se ohranila, drugega kupca so bila nakopičena blizu parnega kotla in so segnila. Vodje si sami sebi pomagajo; na Angleškem so bili naročili ladije, od katerih so si vzeli po pet odstotno oskrbnino. Neka brošura, ki jo je spisal bivši Lloydov uradnik, tudi pripoveduje, da so predsedniku baronu Morpurgu samemu podarili štiri angleške konje. Mož tej trditvi ni oporekal, kar je pomenljivo za gospodarstvo njegovo. Ni torej čuda, da Lloyd pri ljudeh zgublja veljavo. Tudi agentje niso zanesljivi, zato je treba boljšega državnega nadzorstva. Prav bi torej bilo, da bi se Lloydova direkcija premestila na Dunaj. Govornik tudi želi premembo službenih navodil za Lloydove uradnike in večje pravice za državne komisarje. To po tem načrtu ne gre v zadostni meri, zato priporoča predlog Pradejev.

Neuber odgovarja predgovorniku, da so koristili Lloydove tesno združene s koristmi dunajske industrije, kar bi moral kot dunajski poslanec vedeti. Za dunajsko industrijo je važno, da more svoje izdelke preko Trsta pošiljati v vnanje dežele; napačno pa je, da Lloyd neče prevažati mnogo reči, ki jih druge enake družbe brez pomisleka sprejemajo. Govornik graja dalje napake, ki se kažejo pri agenturah, kjer še voznine ni mogoče zvedeti, ampak se je treba naravnost obračati do mogotea v Trstu. Konečno prav ostro prijema upravni svet in zlasti njegovega predsednika barona Morpurga, ki je sam načelnik velike trgovske hiše in se ne more toliko samega sebe premagovati, da bi puščal svoje blago in prej prevaževal drugo. Vsled tega tuje blago dostikrat po več mesecev leži na pomorskem obrežju. Tudi to je obžalovati, da so upravniki mladi Tržičani, ki drugih zaslug nimajo, kakor samo to dobro, da so sorodovinci predsednikovi. V prvi vrsti je treba torej gledati, da se uprava izroči drugim rokam; Lloydove službe ne smejo biti sinekure, ampak izvrstni možje se morajo postaviti na čelo, potem bo dobro napredoval.

V današnji seji govorila sta Lueger in Adamek zoper pogodbo, ki Luegerju sploh ni po volji, Adameku pa se dozdeva, da je doba prodolga, za katero se sklepa. Za pogodbo sta govorila poljski poslanec Kranjski in baron Svegelj, ki je v obširnem govoru razpravljajal koristi Lloydove za državo in vpliv vlade na novo upravo, ob enem pa

zavračal govornike, ki so priporočali poddržavljenje Lloydovo. Pred konečno besedo poročevalca oglašil se še Plener in predlaga glasovanje po imenih. Poslanec Gessmann ga je hotel predlagati za predlog Pradejev, pa se naposled pridruži Plenerju. Pri glasovanju bil je najpoprej z veliko večino odklonjen nasvet Pradejev, in po ustnem glasovanju s 168 glasovi proti 65 sprejet sklep, da se prične posebna razprava. Zoper to so glasovali antisemitski in mladočeški poslanci, pa Meznik, Lienbacher in Thurnher.

Pri posebni razpravi je vpisanih sicer več govornikov, vendar je upati, da bo ta reč danes dovršena.

Delavsko vprašanje.

Okrožnica papeža Leona XIII.

(Dalje.)

21. Delo na dan.

Kar zadeva varstvo zemeljskih blaginj delavskega stanu, treba pred vsem konec storiti onemu nedostojnemu položaju, v kateri je delavca zavedla sebičnost in trdosrčnost delodajalcev, ki delavca brezmejno izsesavajo in z njim ravnaajo kot z blagom, ne pa kot s človekom. Pravica in človekoljubje nasprotujeta, ako se zahteva toliko delo, da telo opeša in da duh otopi. Pri človeku ima vsaka stvar svoje meje, tako tudi zmožnost in moč za delo, in nikdo ne more segati čez meje te zmožnosti. Res je, da delavna moč rase, ako jo vadimo in natezamo, toda le tedaj nam bo zagotavljala v resnici primeren uspeh, ako skrbimo o pravem času za prenehljaj in in počitek.

Gledé na delavno dōbo vsaki dan mora veljati načelo, da ne sme biti daljša, kakor je primerno močém delavcev. Kako dolgo pa da mora trajati počitek, to se ravna po tem, kakšno je delo, in pa po času, kraju ter telesnih močeh.

Dela po rudo- in premogokopih zahtevajo, kar je jasno, večjih naporov kot druga ter so tudi zdravju bolj škodljiva, za-nje se mora torej določiti krajša dōba za delo. Nekatera dela se v eni letni dōbi, kakor je kraj, težko dajo izvršiti v kratkem času, v drugi dōbi pa ne provzročujejo nobene težave. Naposled kar more storiti doraščen čvrst možak, tega ne premoreta žena ali otrok. Posebno človekoljubno skrb zahteva delo otrok. Prav bi ne bilo dovoliti, da bi vstopili otroci v delavnico ali tvornico poprej, predno so duševno ali telesno dovolj godni. Razvijanje moči se namreč zatira pri mladem človeku, ako se prezgodaj vprega v delo, in ako je nalomljen evet otroške dōbe, tedaj žal ni več misliti, da bi se popolno razvil. Jednako je treba strogo paziti, da so marsikatera dela manj primerna ženskam, ki so prav za prav splošno odločena za domača opravila pri hiši. Delo v domači hiši brani ženstvu njegovo dostojnost, zlajša dobro vzgojo otrok in pospešuje družinsko srečo.

Splošno pa je gledati na to, da se delavcem zagotovi toliko počitka, kolikor ga potrebujejo, da si pridobé močij, ki so jih porabili pri delu; s tem namreč, da z delom prenehavamo, imamo namen nameščevati svoje moči. Pri vsaki pogodbi, ki se sklene med delodajalci in delavci, mora biti izrečno ali na tihem pogojeno, da je zgoraj omenjeni dvojni počitek delavcu zagotovljen. Kaka zaveza brez tega pogoja bi pravno ne bila dopuščena, ker nikogar ne moremo siliti in nikdo ne sme dopustiti, da bi se kdo odrekel dolžnosti do Boga in do samega sebe.

22. Pogodba za delo.

Zdržema na to omenimo vprašanja posebne važnosti, pri katerem je mnogo na tem, da se prav razume, ker bi se sicer lahko grešilo ali na eno ali na drugo stran. — Ker delavec prejema plačo, zdela bi se morda, da delodajalec po izplačanem zaslužku nima več nobene nadaljne dolžnosti. Morda bi kdo mislil: Le tedaj se zgodi kaka krivica, ako bi ali delodajalec pridržaval del zaslužka, ali pa ako bi delavec popolno ne izvršil svojega dela in da bi bila edino v teh slučajih državna oblast opravičena posredovati, da namreč dobi vsakdo svoje. — Toda tako sklepanje ne more dobiti popolnega priznanja; pri razvijanju teh mislij namreč nekaj manjka, ker se prezira bistveno v to spadajoča stvar. In ta je: Delati se pravi, truditi se, da si pridobivamo živež in oskrbujemo vse časne potrebe. „V potu svojega obraza boš moral služiti svoj kruh.“ Delo torej hrani v sebi dve lastnosti; delo je osebno, ker sta rabljena moč in trud osebna last delavčeva;

in delo je potrebno, ker nam mora oskrbovati življenje in ker delo ukazuje naturna dolžnost, namreč ohranitev življenja. Ako si torej pri delu le mislimo, da je osebno, tedaj ne moremo tajiti, da ima delavec na prosto voljo, privoliti v vsako tudi zelo nizko nastavljen plačo; on se namreč osebno odloči za delo in se more zadovoljiti tudi z majhno plačo ali se odpovedati vsaki plači.

Drugače se pa stvar pokaže, ako ob enem uvažujemo tudi drugo neločljivo lastnost dela, da je namreč delo potrebno. Nujna dolžnost vsacega človeka je ohranjati si svoje življenje. Ako ima namreč vsakdo po natori pravico poiskati si živeža za življenje, mora revež zato neobhodno navezan biti na delo svojih rok. Dasi se torej pogodba med delavcem in delodajalcem na obe strani izvršuje, prosto, v zlasti z ozirom na plačo, vendar ostane še vedno v veljavi naturna pravica z zahtevo: Plača ne sme biti morda tako nizka, da bi ne dajala skromnemu in poštenemu delavcu potrebnega živila.

Ta velevažna zahteva je odvisna od proste volje delodajalcev in delavcev. Recimo torej, da bi se delavec v posebni sili ali da uide še hujšemu stanju, uklonil pretrdim pogojem, katere mu naklada delodajalec ali podjetnik, tedaj se to pravi silo trpeti in pravica se ustavlja takemu nasilstvu.

Da pa pri takih vprašanjih, kadar treba določiti čas za delo na dan pri raznovrstnih delih ali določiti varstvena določila gledé na nevarnost zdravja in poškodovanja v zlasti po tovarnah, državna oblast preveč brezozirno ne posreduje, svetovati je vsekako z ozirom na razliko časovnih in krajevnih razmer, da se taka vprašanja predlagajo odborom, o katerih bomo Mi pozneje govorili bolj natanko, ali da se v obrambo koristi delavcev nastopi kaka druga pot, kjer po potrebi oblastva sodelujejo in vodstvo imajo.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. julija.

Notranje dežele.

Poljaki. Sedaj je dognano, da se poljski klub v večini strinja tudi z grofom Pininskim. To razvidimo iz dopisa, kateri je poslal grof Pininski „Neue Freie Presse“. Predsednik poljskega kluba Jaworski je pregledal Pininskega govor in našel, da se popolnoma vjema s programom poljskega kluba. Politika Poljakov pa nam sedaj vendar ni nič bolj jasna. Jaworski, Madejski in Pininski, vsi trije govorili so v imenu poljskega kluba in z njih govori strinja se popolnoma poljski klub, a kako različne vtise napravljajo ti govori. Poljaki najbrž še sami niso jasni o svojih namerah in čakajo, kako se stvari razvijó.

Jezik zemljiške knjige. Pravosodna uprava je poučila predsednika nadsodišča v Levovu, da vpisovanje v zemljiške knjige ni notranjo uradno poslovanje. Zaradi tega se mora v zemljiško knjigo vpisovati v poljščini, rusinščini in nemščini, t. j., v katerem jeziku je pisana vloga. Poljakom ta odločba seveda ne ugaja, ker jezikovne ravnopravnosti za Galicijo ne pusté veljati. Bojé se, da bodo zemljiške knjige nov dokaz, kako razširjeni so Rusini po Galiciji. Poljski listi pozivljajo poljski klub, da bi se uprl ministrovemu ukrepu. Postopanje Poljakov se nam zdi čudno, ter je neopravičeno. Njih listi se vedno pritožujejo, kako jih zatirajo v Rusiji, ali sami v narodnem oziru nič lepše ne delajo z Rusini.

Reforma uprave na Ogerskem. Generalna debata o reformi uprave na Ogerskem je končana in začne se specialna. Kako dolgo bode podrobna razprava trajala, se ne vé. Misli se pa, da skrajna levica ne bode napela vseh sil, da bi stvar zavlekla, ker so že skoro vsi poslanci trudni. Skrajni levičarji mislili so stvar tako vravnati, da bi jih le nekaj bilo v zbornici, drugi bi pa odšli domov. S časom bi se menjavali. Ta njih namen je pa preprečil predsednik, ko jim je dijete ustavil. Sedaj, ko je svet zvedel, kako malo se udeležujejo zborovanja, ne bodo se upali razprav tako zavlačevati, temveč bodo tudi gledali, da se zborovanje kmalu zaključi. Večina poslancev bode s tem zadovoljna, ker so že jako trudni, posebno tisti, kateri se zborovanja zares udeležujejo. Vročina v Budimpešti tudi že postaja neznošna.

Vnanje države.

Katoliški shod se je sešel v Ratiboru v pruski Sleziji. Došlo je mnogo odličnih katoliških mož iz vse Slezije, mej njimi tudi več poslancev. Kardinala Fürstenberg in Schönborn ter nadškof Kopp so poslali pismene pozdrave. Shod je predsednikom izvolil grofa Strachwitz-Bertelsdorf-a. Prvi dan so govorili general pl. Gliszczynski, župnik Hofman, okrožni vikar Dinder in kurat Kral. Poslednji je govoril poljski, drugi pa nemški.

Evropski položaj. Stari francoski državnik Barthélemy St. Hilaire, ki je sodeloval še s Thiersom, se je s sodelavcem časopisa „Gil Blas“ po-

govarjal o položaju. Ta mož, ki je že bil poslanec, senator, minister vnanjih zadev, ima veliko skušenj in se zatorej njegovim besedam mora pripisovati nekaj pomena. Rekel je, da bode trodržavna zveza kmalu se premenila v štiridržavno, ker angleški interesi zahtevajo, da se Anglija pridruži srednjeevropski državni zvezi, katere ima pred vsem namen Rusijo ovirati proti daljšemu razširjanju. Trodržavna zveza je naperjena v prvi vrsti le proti Rusom, nikakor ne proti Francozom. Poslednje bodo vse pustili na miru, če se ne bodo vmešavali, ko pride do vojne. On želi, da bi Francozi zopet pridobili Alzacijo in Loteringijo, ker sta ti dve deželi Franciji potrebni, da zapre na vzhodu meje svoje. Za zvezo z Rusijo pa on ni. Če bi Rusija in Francija bili tepeni, bi njiju nasprotniki razdelili Francijo, če bi pa zmagali, bi res Francija dobila Alzacijo in Loteringijo, ali morda celo ves levi breg Rane, ali za to bi pa postala popolnoma odvisna od Rusije. On je zatorej za to, da Francija ostane neutralna. Drugi francoski listi pa tega razgovora ne omenjajo, in se vidi torej, da jim ne ugaja. Večina francoskega naroda o stvari tako trezno ne sodi, kakor omenjeni državnik.

Rusija. Car je zaukazal, da se osnuje carska pisarna za finske zadeve. Najbrž hočejo zopet omejiti finsko avtonomijo in bodo mnogo stvari, katere so dosedaj opravljali Fini sami, izročili tej pisarni. V Rusiji vedno bolj omejujejo svobodoščine. Gubernijam vzeli so skoro vso samoupravo in Fincem so jo že tudi precéj prikrajšali.

Nemški socijalni demokratje. Mej nemškimi socijalnimi demokrati se prikazuje razpor. Vodja bavarskih socijalistov, bivši častnik pl. Vollmar, neče več poslušati Bebla in drugih berlinskih vodij. V zadnjem času je v dveh govorih hudo napadal vodje socijalno-demokratske stranke, ki se drže le teoretične politike, v praksi pa za delavce ničesa ne storé. Odločno se je pa izrekel za trodržavno zvezo, dočim drugi socijalni demokratje neso za to zvezo, ki je naperjena tudi proti Franciji. Pl. Vollmar se postavlja bolj na nemško narodno stališče, nego drugi socijalni demokratje, ki nečejo ničesar vedeti o narodnosti.

Izvirni dopisi.

Iz kočevskega okraja. 7. julija. V ponedeljek, dné 6. t. m., sklicana je bila tukajšnja okrajna učiteljska konferencija v Koprivniku z naslednjim vzporedom: 1. Otvoritev zborovanja ob 9. uri dopoldne v šolskem poslopju; 2. volitev dveh zapisnikarjev; 3. volitev treh udov v deželno učiteljsko konferencijo; 4. poročilo književnega odbora; 5. volitev novega odbora, in 6. volitev stalnega odbora. — Kolikor mogoče o pravem času dospeli smo učitelji iz razprostranega in hribovitaga šolskega okraja, da se po dveletnem preteku zopet zberemo pri konferenciji. Okoli 10. ure otvori zborovanje preblag. g. dr. pl. Thoma n n, c. kr. okrajni glavar in predsednik c. kr. okrajnega šolskega sveta — s primernim nagovorom, v katerem je izrazil svoje mnenje pri pregledovanju nekaterih šol, katere je on — v pomanjkanju c. kr. okrajnega šolskega nadzornika — nadzoroval. Potem ste bili volitvi dveh zapisnikarjev (gdč. Both iz Stare Cerkve in g. Petrič iz Ribnice) in treh zastopnikov v deželno konferencijo. Vsled harmoničnega in kolegijalnega sporazumljenja bila sta izvoljena „per acclamationem“ g. F. Golmajer, nadučitelj v Loškem Potoku (kot zastopnik slovenskega dela našega okraja), in g. F. Spintré, nadučitelj v Kočevju (kot zastopnik nemškega dela našega šolskega okraja); tretji zastopnik volil se je tako, da sta se izbrala dva učitelja, jeden iz nemškega in jeden iz slovenskega dela okraja, potem pa je z žrebom izvolitev zadela g. M. Mandelca, nadučitelja iz Sodražice. Četrta točka obsegala je poročilo knjižničnega odbora, po katerem je imela okrajna učiteljska knjižnica dohodkov 150 gld. 34 kr., izdatkov 148 gld. 54 kr. Volitev novega knjižničnega odbora bila je „per acclamationem“ jednoglasna; izvolili so se stari udje, in sicer: g. A. Lapajne, učitelj v Ribnici, gdč. Ana Kaiser, učiteljica v Ribnici, Mih. Verbič, učitelj v Sodražici; le namesto dveh udov, katerih jeden ni več v okraju nastavljen, a drugi se je odpovedal — prišla sta v odbor g. F. Zupanec, učitelj v Velikih Poljanah, in g. J. Petrič, učitelj v Ribnici. Zadnja točka dnevnega reda bila je kratka. Izvolitev stalnega odbora, kateri se je „per acclamationem“ volil soglasno — na ta način, da je stari odbor znova bil izvoljen. — Po kratkem ogovoru gospoda predsednika na presvetlega cesarja, kot Najvišjega zaščitnika ljudskega šolstva, bila je konferencija okoli 11. ure zaključena. Gos. Spintré zahvalil se je g. c. kr. okr. glavarju za izvrstno vodstvo konferencije, na kar so se potem dijete izplačale. Opoldne sledil je skupni

obed na „pošti“ — dokler se nismo kmalu popoldne zopet na razne kraje sešli, da se po težavnem potu čez goro „sv. Ane“ vsak na svoje službeno mesto vrnemo.

Iz ptujske okolice. 8. julija. Mnogo veselih dni doživela je že slavna ptujska dekanija, a najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi bila v okolici ptujski kedaj vladala tolika splošna radost, kakor v drugi polovici minolega meseca junija, ko so Ptuj in sosedne župnije prvokrat obiskali milostljivi vladika lavantinski, dr. Mihael Napotnik. Dne 13. m. m. popoldne dospeli so v spremstvu preč. g. Herga v starodavni Ptuj, ki je pa žalibog tudi pri tej priložnosti le prejasno pokazal, da se je odtujil ne le majki Slavi, ampak tudi krščanski omiki. V vašem listu že omenjen in dostojno ocenjen sklep mestnega odbora, da ni več času primerno, škofa slovesno vsprejemati in mu skazovati posebno čast, je in ostane jeden najostudnejših madežev v zgodovini ptujskega mesta. S toliko večjo častjo pa je došlega višjega pastirja na Florijanskem trgu vsprejela domača in sosedna duhovščina z učenci in veliko množico ljudstva.

Po kratkem, a srčnem pozdravu, kateremu so se tudi veterani pridružili, spremljali smo svitlega kneza v veličastno mestno cerkev sv. Jurija, pred katero je stal velikanski slavolok, okrašen z venci, zastavami in napisom: „EXVLta faVsta greX! EOCe saCerDos MagnVs VenIt.“ Po blagoslovu s presv. Rešnjim Telesom vršilo se je izpraševanje meščanskih učencev. Milostljivi knezoškof, ki so tudi sami izpraševali, so se lahko prepričali, da so otroci v resnicah svete vere vseskozi prav dobro podučeni; — laskava pohvala, katero so h koncu izrekli gg. veroučiteljem, je bila torej celó zaslužena.

Drugi dan — v nedeljo — so vladika po opravljeni sveti maši oznanovali ogromni množici radovednega ljudstva z izvanredno gorečnostjo in nedosegljivo, le njim lastno zgovornostjo besedo božjo, priporočivši vsem zlasti trojni mir: mir z Bogom, sam seboj in bližnjim. Splošna ginjenost, katero si lahko opazoval tudi na obrazih meščanov, kazala je, kak vtis so napravile višjega pastirja krepke, mile in prepričalne besede. Z njim so si vladika precej pridobili srea vseh poslušalcev, ki so glasno obsojevali zgoraj omenjeni žaljivi sklep občinskega sklepa. Po pridigi opravljal se so molitve za rajne, potem pa je 400 otrok prejelo zakrament sv. birme. H koncu so višji pastir z mitro na glavi in s škofovsko palico v roki izpregovorili še izpred altarja nekatere besede zlasti birmancem, botrom in starišem, to pa tako prisrčno in milo, da ni nobeno oko suho ostalo, potem pa so pooblaščen od svetega Očeta podelili vsem pričujočim sveti papežev blagoslov.

Popoldne podali so se milostljivi vladika v samostansko cerkev minoritov, kjer njih je z navdušenim petjem častljivo sprejelo slovensko ljudstvo. Tudi tukaj so drugi dan služili sveto mašo in s toliko vnemo pridigali o patronih cerkve, sv. Petru in Pavlu, prisposabljaajoč prvega svitlemu solncu, drugega pa luni, da so bili vsi do solz ginjeni. Po pridigi so izpraševali odraslene, opravili molitve za rajne, birmali 620 otrok in slednjč po primernem kratkem nagovoru izpred oltarja podelili sv. papežev blagoslov.

V torek (16. junija) so z isto gorečnostjo delovali v Vurbergu, kjer je bilo birmanin 199 otrok. V sredo za rana napotili so se s Ptujja k sv. Urbanu. Povsod, koder so se peljali, stali so v vaseh, ob razpotjih in križih mlaji in slavoloki, okinčani z venci, zastavami in primernimi napisi, ljudstvo pa se je zbiralo pri križih in kapelah, da bi prejelo višjepastirski blagoslov. Ne smemo zamolčati, da so milostljivi vladika povsod, kjer se je pri kakem križu ali kapeli več ljudi zbralo, postali, izstopili, med verne poklekili in po molitvi se z otroci in odrasčenimi prijazno pogovarjali, potem pa blagoslavljaje dalje odinili. Po hribih in dolinah se je razlegalo veselo petje, vmes pa so pokali topiči, da se je zemlja tresla. Ko so milostljivi vladika dospeli vrh hriba in se bližali snežnobeli cerkvi sv. Urbana, zadoneli so tudi ubrani zvonovi in oznanjevali hvalo višjemu pastirju, ki je prišel v imenu Gospodovem obiskat svoje ovčice.

Splošno radost, ki je navdajala Urbančane in v njihovi sredini tudi milostlivega vladika, ogrenila je žalibog nemila smrt, ki je na predvečer škofovega prihoda na mrtvaški oder položila umirovljenega župnika Mihaela Grabarja. S pretresajočimi besedami spominjali so se vladika v svoji pridigi rajnega ter

ga priporočili blagemu spominu in molitvi vernih. Po končani sveti birmi, katero je prejelo 379 otrok, podali so se, dasi zelo utrujeni, še v hišo žalovanja, da bi ondi molili in truplo njim dragega dušnega pastirja z blagoslovljeno vodo pokropili.

(Konec sledi)

Dnevne novice.

(Veseli glas.) Od preč. gosp. Jurija Koeniga, župnika na Vinici, došlo je naslednje pismice: „Delajte, dokler je dan! Ad maiorem Dei gloriam, salvandas animas propulsandosque pseudo-illuminati saeculi errores pošljem tū „Katol. tiskovnemu društvu“ sto goldinarjev.“ — Skoraj ob istem času došel nam je v isti namen pa isti velikodušen dar — 100 gld. — z lepe Gorenjske, iz rok preč. gosp. Antona Klemenca, župnika v Šmartnem pri Kranju. Bog obilo povračuj blagima dobrotnikoma!

(Matica Slovenska.) V včerajšnji seji se je upravnistvo za dōbo 1891/2 tako-le osnovalo: Predsednik: Josip Marn; I. podpredsednik: Franc Levec; II. podpredsednik: Peter Grasselli; blagajnik in hišni upravitelj: dr. Josip Staré; pregledovalec društvenih računov: dr. Jernej Zupanec; ključarja: Anton Kržič in Andrej Praprotnik; overovatelja sejnih zapisnikov: Anton Bartel in Simon Rutar; pravdni zastopnik: dr. Ivan Tavčar. Gospodarski odsek: dr. Hinko Dolenc, Peter Grasselli, dr. Anton Jarc, dr. Josip Staré, dr. I. Tavčar in Ivan Vilhar. Književni odsek: A. Bartel, Anton Koblar, Anton Kržič, dr. Josip Lesar, Franc Levec, Maks Pleteršnik, dr. Lovro Požar, Simon Rutar, Ivan Šubic, Ivan Tomšič, Fr. Wiesthaler, Anton Zupančič in Vilibald Zupančič.

(Dr. Bleiweisova slavnost.) Vstop na slavnostni prostor bode dovoljen le proti vabilom, katere so se poslala društvom vseh narodnih društev ljubljanskih. Kdor je člen kacega narodnega društva in ni prejel vabila, obrne se naj do kustoza narodne čitalnice. Društva z zastavami in deputacija društev naj se zberó do 1/2. ure v čitalnici, kjer bode „Sokol uredil spreved.“ Odbor.

(Vstopnice za banket pri Bleiweisovi slavnosti) dobé se v čitalnični trafiki. Ker se mora gostilničarjem najdalje do 10. t. m. zvečer naznati število udeležencev pri banketu, naj se precej zglesi za vstopnico, kdor hoče biti tudi pri tem delu slavnosti. Banket se priredi v veliki dvorani čitalnični, katere bode dostojno okinčana. Ker se slavi spomin moža, katerega so Slovenci po pravici imenovali „očeta“, pričakuje se, da se bodo njegovi častilci v obilnem številu zbrali pri banketu. Odbor.

(Čuden agitator za nemški „schulverein.“) S Koroškega se nam piše: Povodom obnega zbora nemškega „schulvereina“ v Celovcu, poslal je župnijski upravitelj v Koprivniku na Kočevskem, g. Anton Kreiner, pismo, v katerem pozdravlja zborovalce ter piše mej drugim: „V Kočevju kakor drugod je zasluga „schulvereina“ (??), da se otroci v veronauku podučujejo v njim umljivem jeziku... Hvala in čast „schulvereinu“! Vsegamogočni podeli mu svoje varstvo in svoj blagoslov!“ — Temu dostavimo: Bog mu odpusti, ker ne vé, kaj dela! On ne vé ali noče vedeti, da nemški „schulverein“ nima drugega namena, kakor da ponemčuje nenemške otroke, on ne vé, da šolska oblastva sama predobro skrbé za nemški poduk. Osobito pa naši Kočevci nimajo povoda, pritoževati se v tem oziru, najmanj pa g. A. Kreiner. — Drug tak zagrizen pragerman (!) je župnik v Weitensfeldu na Koroškem, g. Askanij Zucco pl. Cucagna, ki je iz svojega nagiba v dokaz svojega nemškoliberalnega mišljenja ustanovil podružnico nemškega „schulvereina“ v Strassburgu. To je oni gospod, ki se je pri zadnjih državnozborskih volitvah nemškim liberalcem ponudil za kandidata.

(Propalest hrvatske starčevićanske omladine.) Čudnim potom posrečilo se je peščici dijakov-Starčevićancev na Dunaju, dobiti večino v odboru akademčnega društva „Zvonimir“. — Prvi čin, s katerim so se proslavili ti junaki, bil je ta, da so list „Obzor“, kateri se je društvu pošiljal brezplačno, vrnili, češ, da v listu ne najdejo „ništa drugo do nepatriotičnega nabacivanja na najgorljivije zatočnike hrvatske misli i izražanja istine“. — Drugi herostratični čin je bil, da so odstranili ti nadebudni

Hrvati (?) iz društvenih prostorov sliko — Strossmayerjevo!! kakor pravi poročilo: „Strossmayera preživljajo“ odnese — u arkiv!“ — Taka je današnja mladina, ki se dá nerazsodna trapiti od političnih političnih kričav. Ako pomnimo, da je stranka prava jako liberalna stranka, tedaj se ne čudimo, da tem liberalnim hrvatskim pravšem ne ugaja narodno delovanje prvega Hrvata in največjega dobrotnika hrvatskega naroda. — Katoliški škofje liberalcem niso po godu nikjer, tako tudi ne pri Hrvatih in ne pri Slovencih.

(Strela) je udarila danes zjutraj ob 7. uri v skedenj posestnika Ferjana v Vašah pri Medvodah. Ogenj se ni razširil, ker je dež neprestano lil; tudi kolodvorska brizgalnica je pripomogla, da se je ogenj ustavil.

(Ni oslepela.) Včeraj smo poročali, da je oslepela soproga kneza Liechtensteina. To poročilo ni bilo istinito, pač pa je bila kneginja nevarno zbolela na obeh, a se ji je zboljšalo.

(S strupom zavdan.) Pri Veliki Nedelji v ormoškem okraju umrl je 1. t. m. vojak Jožef Šotarič, ki je bil doma na dopustu. Preiskava je pokazala, da je bil ostrupljen z arsenikom. Mačeha se je vdała, da mu je ona namešala arsenika med jed in sicer, kakor pravi, iz maščevanja, ker je tudi sin poprej poskušal njo umoriti.

(Iz bolnišnice ušel.) Iz opazovalnice v bolnišnici v Gradcu ušel je dne 2. t. m. 38letni delavec Karol Sajovec, doma iz Motnika v kamniškem okraju. Prijeli so ga zaradi hudodelstva zagroženega javnega nasilstva; zdravniki pa so spoznali, da ni pri zdravi pameti in zato so določili, da naj se odvede v norišnico.

Telegrami.

Dunaj, 8. julija. Trgovski minister je odredil sedemdnevno opazovanje za ladije, prihajajoče iz zaliva alexandretskega in iz pristanišč Rudečega morja. Ogerski trgovski minister odredil je jednake naredbe.

Dunaj, 8. julija. Regentstvo srbsko je vprašalo, če bi ugajalo cesarju, da ga obišče kralj srbski. Na to vprašanje je regentstvo dobilo prijazno pritrdilo. Ker misli cesar tedaj biti v Ischlu, bode kralja Aleksandra ondi vsprejel. Kralja bodeta spremljala Ristić in Pasić.

Dunaj, 9. julija. Pri izrednem občnem zboru družbe državnih železnic naznanil je predsednik, da se je zastran tarifov na avstrijskih progah doseglo meritorično sporazumljenje z ogersko vlado. Občni zbor vsprejel je predloge upravnega sveta, s katerimi se je potrdila pogodba z ogersko vlado. Vsprejela se je tudi potrebna prememba pravil.

Gradec, 8. julija. Jožef Robert Gödel, kontrolor v tukajšnjem c. kr. novčnem uradu, se je pri Gratweinu prekučil v Muro. — Na Pohorju je bila strašna nevihta in toča. Vinski pridelek je uničen.

Peterburg, 9. julija. Ruski agent v Bohari poprosil je po emirovem naročilu rusko vlado, da dovoli bivati emirju v Rusiji. To se je tudi dovolilo. Emir pride v oktobru z velikim spremstvom v Peterburg.

Da ne nastanejo nemiri, ko emirja ne bode doma, bodo ruski vojaki skrbeli za red.

Pariz, 8. julija. Zastopniki držav se skušajo sporazumeti za skupne korake zastran nemirov v Shanghai-ju, ko se je pokazalo, da dekreti kitajskega cesarja niso imeli nobenega vpliva.

Windsor, 8. julija. Pri včerajšnjem velikem banketu, ki je trajal do polnoči, imel je cesar Viljem veliko uniformo gardnega voja. Kraljica, ki je imela vse rede in malo dijamantno krono, vsprejemala je goste v modri dvorani. Po banketu napil je princ Waleski na povelje kraljice nemškemu cesarju in nemški cesarici, cesar Viljem je pa na to napil kraljici. Obe napitnici sta bili navdušeno vsprejeti. Potem se je zaigrala narodna himna.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprtje. — Cena steklenici 10 kr. (300—131)

Tuji.

6. junija.

Pri **Maliču**: Kohn, potovalec; Schulte, Frankel, Feisenberger, Valovič, Weiss, Fonichel, trgovci, z Dunaja. — Hönigman iz Kočevja. — Jeršan iz Unca. — Benedik, župnik, z Brezovice. — Poženel iz Bistre. — Zeller, trgovec, iz Augsburga. — Hofstätter s soprogo s Tirolskega. — Böhm, trgovec, iz Heba. — Pavlovič, višji nadzornik; dr. Damaška, odvet. koncipijent. — Staricha, dekan, iz Pazna.

Pri **Stonu**: Albin in Josip viteza Schneid, grajščaka; Robiček z Dunaja. — Legana, potovalec z Rakeka. — Ivančan, župnik iz Zalog. — Urbančič, kupovalec iz Grada. Rumpret s Kriškega. — Jereb z Bleda. — Stern, tovarnar, in Arko, trgovec, iz Zagreba. — Coninghi R. in A., in Kronfeld, trgovci, iz Trsta. — Miklavčič, župnik, iz Žminj. Adler iz Plzna. — Pattay, posestnik, s soprogo, iz Pazina. — Sedlak nadinženir, iz Beljaka. — Hamer, trgovec, iz Žatca. — Stermoli, poštni ofical, iz Gorice.

Pri **avstrijskem caru**: Repine, trgovec, iz Prema. Wittman iz Celja. — Modrič, posestnik, z Brda. — Prosekar s Plešivca.

Pri **bavarskem dvoru**: Krisol iz stare Loke. — Menner, gostilničar, iz Lienza. — Gödel, inženir, iz Gorice. — Nasemben, zidar, s Pontabla.

Pri **južnem kolodvoru**: Reiche, trgovec; Alfred Ehrenfest, z Dunaja. — Strobl, potovalec, iz Berna. — Majerle, uradnik, iz Grada.

Umrli so:

5. julija. Franc Peterca, delavčev sin, 17 mese., Kurja vas 16, božjast.

6. julija. Leopoldina Tratnik, pasarjeva hči, 5 mese., sv. Petra cesta 27, božjast. — Matija Weber, umir. uradni sluga, 78 let, tiabjak 6, spridenja obisti. — Ivan Dolžan, delavčev sin, 8 mese. Tržaška cesta 26, katar v črevih. — Ana Gerkman, učiteljeva žena, 68 let, Poljanska cesta 12, marasmus. — Ivan Gorec, uradnega sluga sin, 5 min., Križevniške ulice 3, asphyxie.

7. julija. Franc Zatlir, klepar, 31 let, Dunajska cesta delavske hiše, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokriše na 24 ur v mm
opazovanja	razkomet v mm	toplotna po Celziju				
7. u. jut.	73.40	15.2	sl. zpad	dež	26.0	
8. u. pop.	73.38	20.4	sl. svzh.	oblačno	dež	
9. u. zveč.	73.33	16.0	"	"		

Srednja temperatura 17.3°, za 1.5° pod normalom.

Nekaj

vozovničnih zvezkov (Rundreise-Billets)

na Dunaj in nazaj po glđ. 11 in višje,

se dobiva v (3—1)

Jos. Paulin-ovi potovalni pisarni, tukaj.

Ravnokar je izšel prvi zvezek naše knjižice z naslovom:

Povesti

slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Sestavil in uredil
A. Kalan,
urednik „Domoljuba“.

— Pomatis iz „Domoljuba“ —

I. zvezek. — Cena 20 kr.

Obseg:
Zlati lasje. — Dedščina. — V za-
metih pokopan. — Veronika. — Sama
smola! — Trojni sveti večer. — Božič
na sv. Gothardu. — V calovih živ-
ljenja. — Loverski tat. — Luc na oknu.
— Po viharju svetlo solnce. — Požar.
— Lepi pirhi. — Marušnik. — Ob-
hajilo v ječi.

Dobiva se v „Katol. Bukvarni“
in pri H. Ničmanu v Ljubljani.

Sargova glicerina zobna crema.

Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Kalodont.

Od zdravstvenega urada potrjeno.

Prav prilčno na popotovanji. Dišeče okrepčevalno.

Neškodljiva celo za najnežnejše zobe.

V Nemčiji, Franciji itd. se rabi že z največjim vspehom, nadalje na dvorih, v najvišjih krogih, kakor tudi v navadni družini.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. Komad 35 kr.

(40)

Dunajska borza.

Dne 8. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	92 glđ. 60 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	92 " 65 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 75 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 glđ.	1032 " "
Kreditne akcije, 160 glđ.	206 " "
London, 10 funtov strl.	117 " 40 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 31 "
Cesarski cekini	5 " 59 "
Nemških mark 100	57 glđ. 67 1/2 "

Dne 8. julija.

Ogerska zlata renta 4%	105 glđ. 20 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 " 60 "
4% državne srečke l. 1854.. 250 glđ.	133 " 75 "
5% državne srečke l. 1860.. 100 glđ.	149 " 60 "
Državne srečke l. 1864.. 100 glđ.	179 " "
Zastavna pisma avstr. zem. kred. banke 4%	97 " 20 "
Zastavna pisma	100 " 60 "
Kreditne srečke, 100 glđ.	186 " 50 "
St. Genois srečke, 40 glđ.	60 " 75 "

Ljubljanske srečke, 20 glđ.	20 glđ. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 glđ.	17 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 glđ.	20 " "
Salmove srečke, 40 glđ.	61 " "
Windischgratzove srečke, 20 glđ.	49 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	159 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2740 " "
Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	103 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 30 "
Laških lir 100	46 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1860. leta srečke.

Serijsko žrebanje že dne 1. avgusta.

Promese

na cele srečke glđ. 14 1/2 in 50 kr. kolek.

na petine srečke " 4

Glavni dobiček glđ. 300.000 avstr. velj.

Premijsko žrebanje dne 2. novembra.